

Azon hitközségek, melyeknek ezüst paramentumai 1848-ban a haza oltárára kerültek, amelyek tehát régibb ezüstről nem dicsekedhetnek, jól tennék, ha az általuk beszolgáltatott ezüstről szóló nyugtát — ha az még el nem kallódott — küldenék eredetiben vagy hiteles másolatban a »Magyar Zsidó Szemlé«-hez, melynek »kútfők« című rovatában szívesen publikáltatnának. A nemzeti múzeum V. szoba 11. szekrényében őrzött liptószentmiklósi thóravért azt sejteti velem, hogy aequivalens ezüstrrel váltattott ki a magyar kincstárnak adományozott nemesfém-alapból. Ilyes kiváltogatással gyarapította vagyonát ugyanakkor egy pesti ékszerész, kinek örökösei millionariusok. A bankalap létesítése céljából gyűjtött ezüst, úgysis beolvastásra szánva lévén, *St. L. A.* a régiségi vagy műbecscsel bíró tárgyakat súlyuk duplájával váltotta magához és érettük gyakran súlyuk tízszeresét kapta.

Neki volt nyeresége ez üzletből; a magyar kincstárnak csak azért nem volt, mert Windischgrätz ezen érczalapot elko-
bozta, de hát ennek története már nem tartozik ide.

(V. E.)

TEITELBAUM MÓZES MAUZOLEUMÁNAK ÉS SIRKÖVEINEK FELIRATAI.¹⁾

A mauzoleum bejárata felett a következő sorok olvashatók:

וּמֹשֶׁה
יִקַּח אֶת הָאֱהָל וְנָטָה
לוֹ מַחֲנֶה לְמַחֲנֶה
וְהָיָה כָּל מִנְקָשׁ יִי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָאֱהָלָה

A felirat Ex. 33, 7. és 8. versek után készült. A מחן szó nál hiányzik a ך, a והיה szó helyett והי van. Pontozva van az első sor ך betűje, továbbá a 4-ik és az 5-ik sor minden betűje. A betűszám összege תר"א (601 = 1841): Teitelbaum Mózes halála évét jelzi.

¹⁾ Életrajzát l. a miskolczi Szombati Ujság I, 7., 11. és 14—15. számaiban.

A mauzoleumban van Teitelbaum sirköve a következő felirással:

עד הגל הוי פיג ועד המצבה
 האי סבא קדישא
 איש שיבה בן פא־שנים נתבקש ביש
 כבוד אדומור נאון ישראל וקדוש
 רכבו ופרשו חרף ובקי סיני ועוקרה
 בוצינא קדיש חום צדיק יסוד עולם
 מופת הדור שומר הברית והחסד
 המאיר לארץ ולדורים לשנהג רבין
 משה איש האלהי וצלהה אבד פהק
 בן הרבני היוש מזה צבי וצל זה לנ
 שנה ביום השביעי נתעלה ויהי
 בעלות המנחה ומשה עלה יום
 כה תמוז שנת תרא לפק
 תמצבה

Megjegyzendő, hogy a 9-ik sorban levő אבד פהק, a 10-ikben levő זה לנ és a 11-ikben levő שנה szavak később vésettek a sirkőre, mint a felirat többi része. Ezen szavak vézése újabbnak látszik, a betűk nincsenek aranyozva, mint a szöveg többi betűi és szerkezetébe sem illik bele a későbbi betoldás.

A felesége sirkövén a következő szavak olvashatók:

פג
 הרבנית הצנוע
 הצדיקת אשה (sic!)
 יראת ל מרת
 חיה שרה בת מה
 ניסן וצל זכרונה
 לברכה לחיי עוה
 אשת הרב הג הגר
 מה משה טייטלבו
 ני נפטרה עדה ניסן
 שנת תר לפק
 תמצבה

S.-A.-Ujhely.

A harmadik sirkövön a következő felirat van: (Erről lásd Szombati Ujság 11. számát).

פג
 איש צדיק ותח
 מופלג ואב בל
 הישראלי הה הרב
 הגדול המפורסם
 מהורר אלכסנדר
 סענדר במ יצחק
 צל מקק קאמרנ
 נישמתו לנמ עלה
 כא אב תקעה לפ
 תמצבה

DR. GOLDBERGER IZIDOR.